

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu

PROJEKT 1.07.2026

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU I
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GORZOWIE
WIEKOPOLSKIM

z dnia 2026 roku

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Ostoja Przemęcka PLH300041

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041, zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje obszar Natura 2000, z wyłączeniem terenu w granicach rezerwatu przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Świętym”¹

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 przedstawia załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 zawiera załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹ dla którego ustanowiono plan ochrony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 3 kwietnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Świętym” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Poz. 3230), uwzględniający zakres o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2026 roku

Opis granic obszaru Natura 2000

Granice obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o punkty załamania, dla których podano współrzędne geograficzne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992

Nr	X	Y
1	462488,76	313825,53
2	462409,09	313945,03
3	462524,30	314093,33
4	462519,31	314108,77
5	462426,78	314375,10
6	462477,74	314434,10
7	462471,81	314444,68
8	462362,62	314349,99
9	462327,98	314317,84
10	462263,31	314246,91
11	462177,78	314213,53
12	461990,85	314011,41
13	461864,71	314104,36
14	461791,69	314051,25
15	461821,05	314004,92
16	461762,63	313971,54
17	461804,36	313925,65
18	461793,93	313894,36
19	461858,60	313771,27
20	461883,63	313714,95
21	461862,77	313702,43
22	461904,54	313559,98
23	461925,35	313514,68
24	461921,18	313404,11
25	462054,69	313475,04
26	462094,33	313399,94
27	461921,18	313299,81
28	461919,10	313061,99
29	461824,88	313088,62
30	461785,05	313081,98
31	461777,24	313005,66
32	461698,74	313068,70
33	461473,02	312789,87
34	461407,99	312542,54
35	461295,34	312490,38
36	461243,19	312436,15

Nr	X	Y
37	461216,07	312450,75
38	461163,91	312428,84
39	461209,81	312328,71
40	461163,91	312328,71
41	461163,91	312261,95
42	461080,47	312189,98
43	461051,26	312156,60
44	460980,33	312036,65
45	461147,22	311699,74
46	461124,28	311689,31
47	460930,27	311735,20
48	460873,94	311714,34
49	460813,44	311687,22
50	460738,34	311672,62
51	460661,15	311620,46
52	460627,78	311555,79
53	460563,51	311515,22
54	460271,05	311272,08
55	460206,38	311309,63
56	460104,15	311334,66
57	459966,01	311262,95
58	459846,52	311183,28
59	459649,38	311138,57
60	459461,62	311123,96
61	459192,51	311159,43
62	458981,81	311186,55
63	458800,32	311209,50
64	458725,22	311199,06
65	458664,72	311211,58
66	458631,62	311083,70
67	458478,92	311116,90
68	458431,07	311157,34
69	458493,66	311274,17
70	458245,40	311384,73
71	458118,15	311409,76
72	457915,79	311397,25

Nr	X	Y
73	457657,11	311386,82
74	457646,68	311255,39
75	457549,49	311223,12
76	457385,92	311161,51
77	457410,08	310984,12
78	457383,52	310931,01
79	457270,66	310937,65
80	457131,25	310957,56
81	456912,17	310931,01
82	456732,92	310824,79
83	456766,11	310539,32
84	456646,61	310393,27
85	456434,17	310353,43
86	456115,51	310532,68
87	456062,40	310924,37
88	455903,07	311077,06
89	455869,87	311302,78
90	455830,04	311681,19
91	455717,18	311740,94
92	455630,88	311953,38
93	455683,99	312185,74
94	455398,52	312245,49
95	455418,44	312457,93
96	455312,21	312584,07
97	455272,38	312723,49
98	455186,08	312836,35
99	455172,80	313081,98
100	455235,34	313121,32
101	455281,72	313124,67
102	455303,70	313139,63
103	455315,29	313157,33
104	455321,40	313179,91
105	455340,93	313203,71
106	455352,53	313208,60
107	455367,78	313212,87
108	455381,82	313207,38
109	455397,69	313210,43
110	455433,09	313229,96
111	455517,93	313264,14
112	455646,72	313171,97
113	456019,03	313280,92
114	456072,74	313054,18
115	456199,70	313144,51
116	456502,43	313324,87
117	456633,66	313355,08

Nr	X	Y
118	457281,24	313549,78
119	457472,28	313619,36
120	457515,01	313707,87
121	457579,70	313784,16
122	457604,12	313806,13
123	457687,74	313882,43
124	457757,32	313961,16
125	457879,39	314126,57
126	458084,47	314277,02
127	458332,88	314431,74
128	458381,10	314487,29
129	458442,74	314674,66
130	458495,23	314824,20
131	458575,80	314938,34
132	458694,82	315147,69
133	458648,43	315123,28
134	458620,36	315128,77
135	458425,04	315092,15
136	458431,76	315106,80
137	458453,73	315149,52
138	458468,38	315209,33
139	458465,94	315239,85
140	458463,50	315294,78
141	458440,30	315400,38
142	458402,46	315496,81
143	458338,98	315562,12
144	458092,40	315599,35
145	457964,84	315502,91
146	457889,15	315399,77
147	457876,34	315294,78
148	457822,63	315355,82
149	457761,59	315436,39
150	457751,82	315595,69
151	457836,05	315643,91
152	457864,74	315697,92
153	457858,03	315761,09
154	457857,42	315791,00
155	457820,79	315845,93
156	457846,43	315913,07
157	457872,67	315941,76
158	457883,66	316010,73
159	457888,54	316118,76
160	457909,91	316161,49
161	457899,53	316176,74
162	457945,92	316307,97

Nr	X	Y
163	457988,64	316342,15
164	458003,29	316366,56
165	458028,93	316370,84
166	458157,71	316635,43
167	458152,83	316764,52
168	458063,72	316867,67
169	457923,33	316962,27
170	457699,94	316994,62
171	457662,71	316878,65
172	457634,64	316815,78
173	457601,68	316809,07
174	457516,84	316696,16
175	457420,40	316605,21
176	457406,97	316527,70
177	457252,56	316430,04
178	456774,65	315781,24
179	456665,40	315506,58
180	456686,15	315473,01
181	456677,60	315397,93
182	456664,79	315364,97
183	456615,35	315299,06
184	456557,97	315261,83
185	456514,03	315165,39
186	456455,43	315011,58
187	456348,62	314831,53
188	456336,41	314620,34
189	456383,41	314585,55
190	456355,95	314487,90
191	456284,53	314405,50
192	456288,20	314230,33
193	456272,94	314179,36
194	456088,00	314075,91
195	456031,24	313770,73
196	456000,11	313776,84
197	455972,03	313765,85
198	455852,40	313834,21
199	455797,47	313881,21
200	455713,24	313944,07
201	455629,63	313840,92
202	455353,14	313748,15
203	455109,60	313493,63
204	454940,54	313381,33
205	454973,50	313503,40
206	454981,43	313621,20
207	454905,75	313610,82

Nr	X	Y
208	454797,10	313610,82
209	454681,14	313643,17
210	454682,36	313654,76
211	454607,89	313669,41
212	454275,86	315067,73
213	454012,19	315007,61
214	453992,05	315014,02
215	453965,80	315043,93
216	453942,61	315057,97
217	453899,88	315084,82
218	453871,20	315115,95
219	453843,73	315144,33
220	453827,86	315148,91
221	453823,59	315136,09
222	453833,97	315117,17
223	453857,16	315103,74
224	453842,51	315094,59
225	453804,67	315105,57
226	453786,97	315091,54
227	453785,75	315080,55
228	453778,42	315088,48
229	453777,20	315081,77
230	453761,94	315100,69
231	453736,92	315097,03
232	453739,36	315072,01
233	453727,76	315066,51
234	453728,37	315081,16
235	453700,30	315081,16
236	453681,38	315070,78
237	453685,04	315051,25
238	453641,70	315050,03
239	453634,38	315041,49
240	453602,64	315039,66
241	453158,30	314919,42
242	453140,60	314990,22
243	453056,20	314968,36
244	453071,00	315049,77
245	453039,55	315046,07
246	453009,95	315042,37
247	452969,25	315033,12
248	452961,85	314988,71
249	452954,44	314960,96
250	452934,09	314953,56
251	452781,72	314892,26
252	452610,82	315258,47

Nr	X	Y
253	451935,31	315108,30
254	451508,18	316945,76
255	451654,23	317038,71
256	451614,40	317264,43
257	451428,52	317211,32
258	451455,07	317105,10
259	450870,86	317025,43
260	450831,02	317198,04
261	449582,93	316892,65
262	450047,64	315764,06
263	449768,82	315697,67
264	449091,66	315697,67
265	449330,65	315232,95
266	449290,82	315113,45
267	448826,11	314927,57
268	449330,65	314874,46
269	449383,76	314701,85
270	449476,71	314688,57
271	449540,42	314096,60
272	450267,58	314096,60
273	452061,77	314562,93
274	452265,00	314130,91
275	452756,28	313971,58
276	452928,88	313785,69
277	453140,66	313906,91
278	453112,99	313472,19
279	453192,03	313171,84
280	453168,32	313167,89
281	453227,60	312816,16
282	453567,47	312772,69
283	453646,51	312539,53
284	453911,43	312311,88
285	453818,48	312033,05
286	453632,60	311754,22
287	453353,77	311515,22
288	452703,17	311528,50
289	451986,17	311661,28
290	451813,57	311395,73
291	451282,46	311316,06
292	451070,02	311979,94
293	450310,46	311632,41
294	449820,61	311289,51
295	450184,50	310715,68
296	449533,69	310323,80
297	448714,94	309833,94

Nr	X	Y
298	449113,82	309351,09
299	449904,58	309561,02
300	451002,65	309970,75
301	451227,91	310026,08
302	452057,82	309812,68
303	453089,28	310140,69
304	453757,16	310354,09
305	454243,25	310460,80
306	454452,71	310535,88
307	454488,28	310650,49
308	454670,07	310227,63
309	454788,62	310030,03
310	454784,67	309935,19
311	454808,38	309524,18
312	454808,38	309393,77
313	454974,37	309049,95
314	454895,33	308943,24
315	454772,82	308880,01
316	454598,93	308595,47
317	454784,67	308291,17
318	455195,68	308093,57
319	455397,23	307935,50
320	455543,45	308058,01
321	455594,82	307939,45
322	455721,29	307903,88
323	455725,24	307757,66
324	455729,19	307449,40
325	455820,09	307156,96
326	456227,14	306911,94
327	456540,39	306814,95
328	456800,28	306733,05
329	457269,03	306576,80
330	457508,29	306635,39
331	457747,55	306586,57
332	457986,81	306816,06
333	458001,46	307016,26
334	457898,92	307162,74
335	457820,79	307362,94
336	457654,78	307504,54
337	457498,53	307670,55
338	457496,38	307770,94
339	457629,16	308063,05
340	457509,66	308288,77
341	457469,83	308394,99
342	457509,66	308580,87

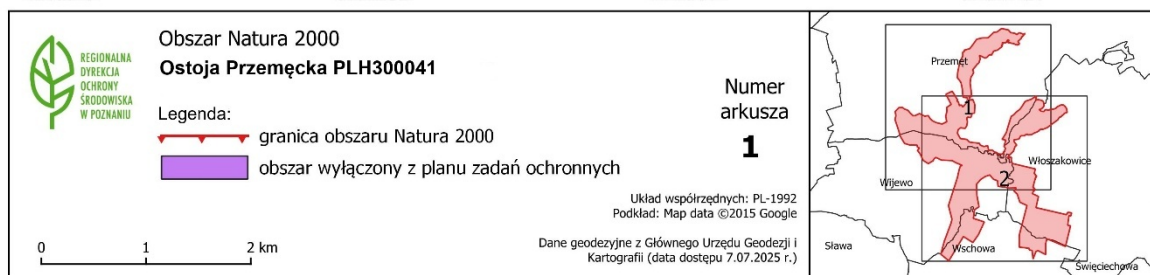
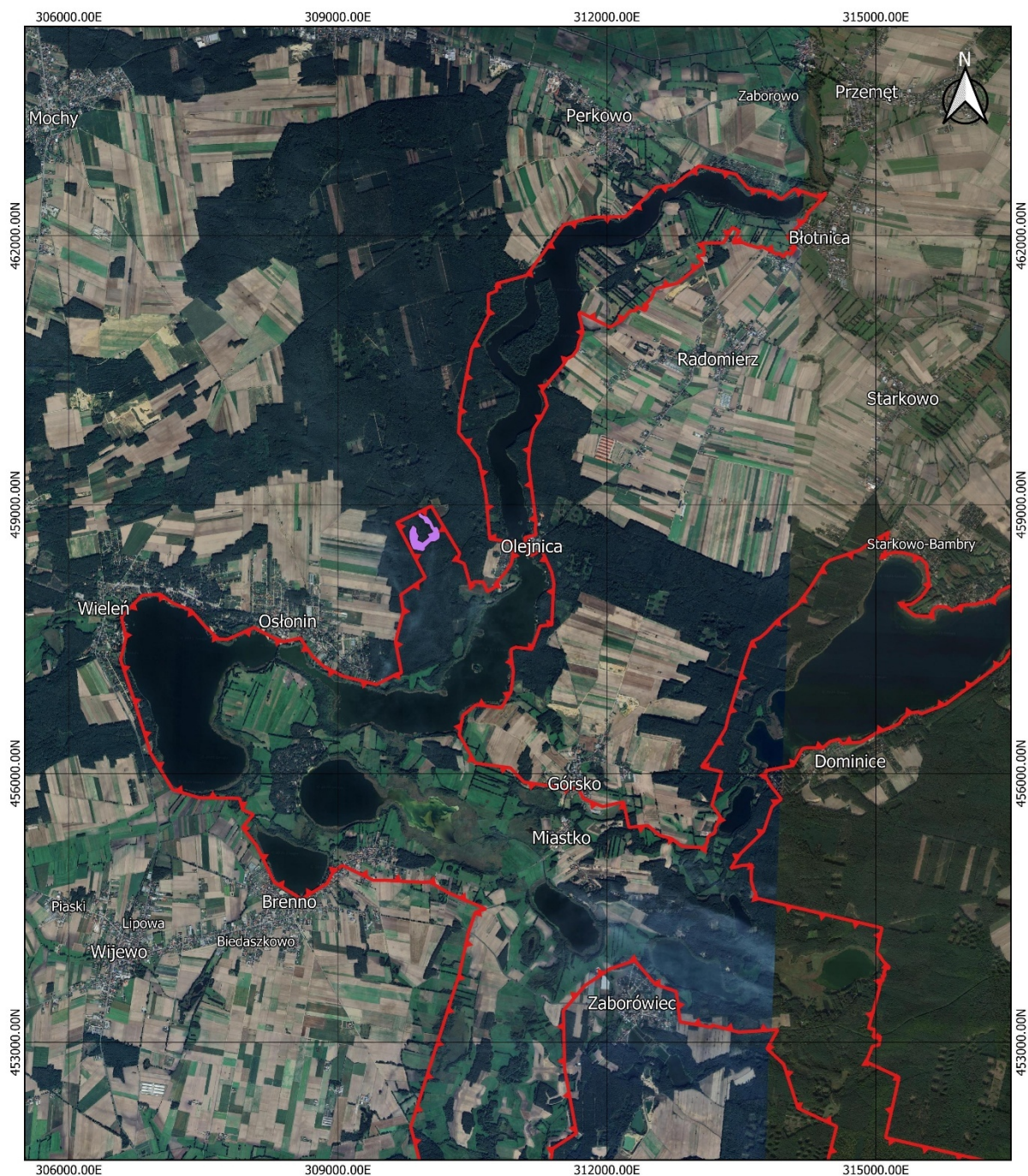
PROJEKT 1.07.2026

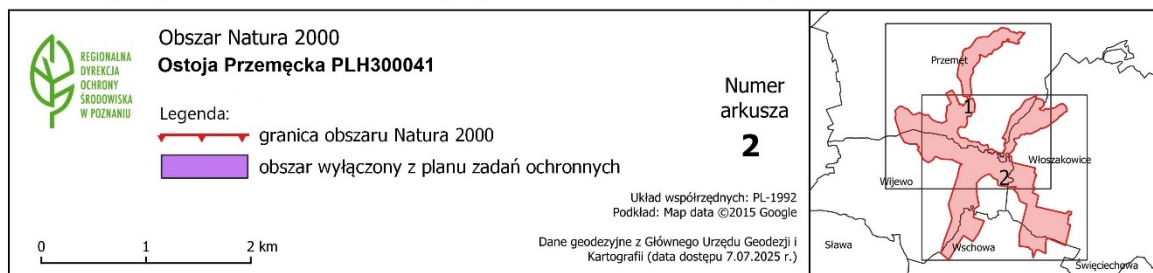
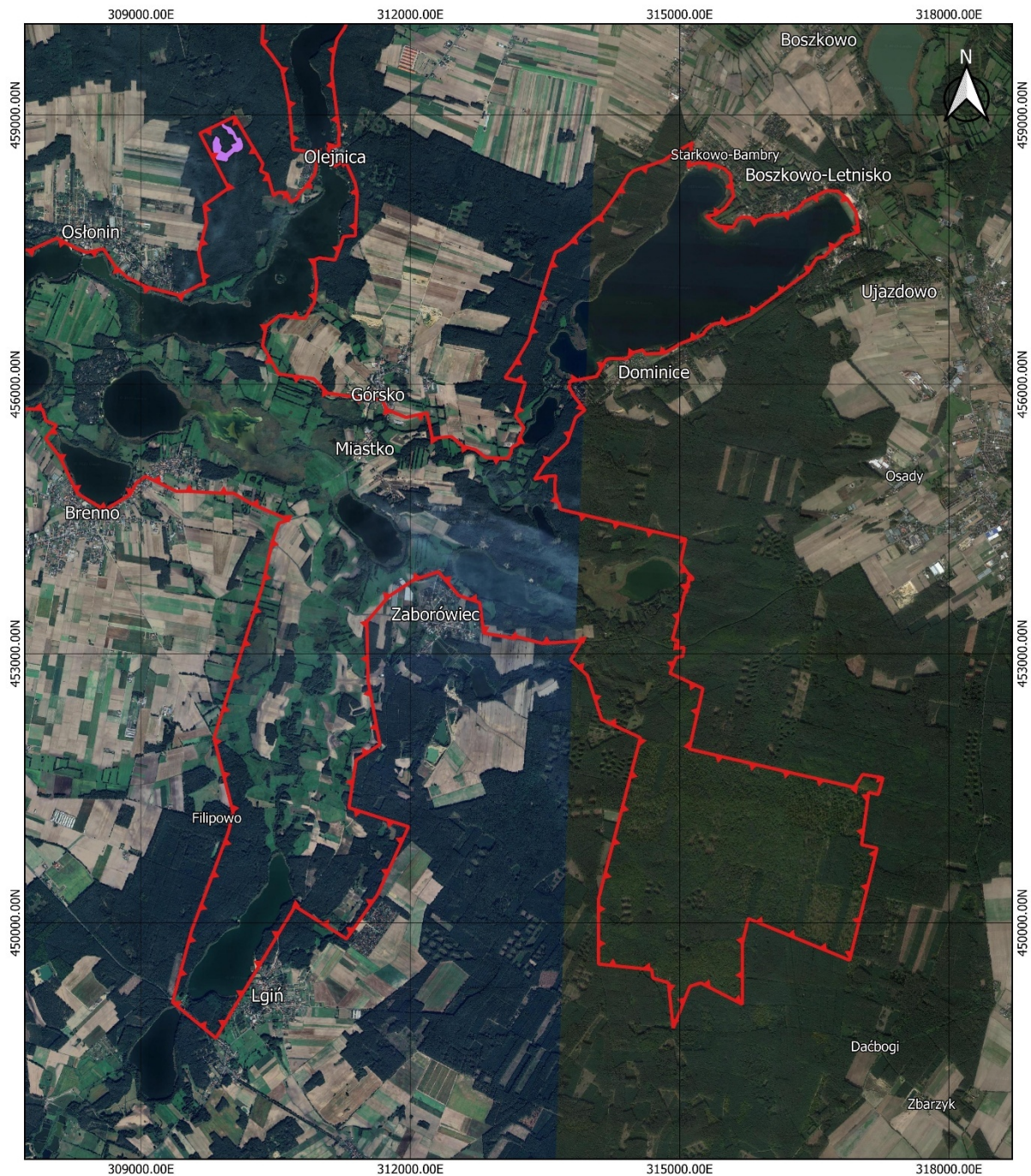
Nr	X	Y
343	457310,49	308713,65
344	457191,00	308846,43
345	457084,77	309058,87
346	456991,83	309430,64
347	457111,33	309656,36
348	457120,28	309709,92
349	457468,05	309642,74
350	457807,92	309729,68
351	457993,66	309702,02
352	458186,82	309975,02
353	458797,59	309656,36
354	458983,47	310041,41
355	458456,04	310358,05
356	458377,00	310330,38
357	458341,44	310409,42
358	458100,37	310476,60
359	458139,89	310524,03
360	458135,93	310622,83
361	458029,23	310666,30
362	458072,70	310741,39
363	458128,03	310765,10
364	458171,50	310808,57
365	458254,49	310875,75
366	458345,39	310935,03

Nr	X	Y
367	458459,99	310954,79
368	458578,55	310962,70
369	458618,07	310693,96
370	459112,07	310650,49
371	459515,17	310567,50
372	459685,10	310444,99
373	459803,66	310346,19
374	460131,67	310373,85
375	460736,12	310492,85
376	461107,89	310678,74
377	461346,89	310678,74
378	461386,72	310771,68
379	461466,38	310771,68
380	461559,33	311103,62
381	461785,05	311276,23
382	462123,46	311519,92
383	462206,45	311843,98
384	462214,36	312207,56
385	462541,87	312550,88
386	462568,43	312750,04
387	462780,87	313028,87
388	462687,92	313440,48
389	462528,59	313573,25
390	462488,76	313825,53

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2026 roku

Mapa obszaru Natura 2000

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2026 roku

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Istniejące: 1. A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych (kod EIONET: PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej) 2. B01.01 Zalesienie terenów otwartych (kod EIONET: PB01 Przekształcanie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania)) 3. C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru (kod EIONET: PC01 Wydobycie minerałów (np. skał, rud metali, żwiru, piasku, łupków)) 4. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie (kod EIONET: PF05 Działania związane ze sportem, turystyką i rekreacją) 5. I01 Obce gatunki inwazyjne (kod EIONET: PI02 Inne inwazyjne gatunki obce (inne niż gatunki stwarzające zagrożenie dla UE)) 6. I02 Problematiczne gatunki rodzime (kod EIONET: PI03 Problematiczne gatunki rodzime) 7. J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (kod EIONET: PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura) 8. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	Istniejące: 1. Teren piaszczysty w krajobrazie rolniczym (łąkowym) jest wykorzystywany jako dogodny dojazd do działek rolnych, przez to wydma jest rozjeżdżana, ponadto obserwuje się składowanie, np. balotów słomy na siedlisku, co powoduje eutrofizację siedliska. 2. Stanowisko wydmowe w Brennie jest sztucznie zalesione (nasadzenie sosny), ogranicza to procesy eoliczne oraz utrudnia pojawianie się roślinności pionierskiej, w tym związanej z murawami napiaskowymi. 3. Eksploatacja piasku nawet na niewielką skalę powoduje ingerencję bezpośrednią w siedlisko. 4. Wydeptywanie i plażowanie w obrębie siedlisk położonych w sąsiedztwie jezior prowadzi do degradacji siedliska. 5. Wkraczanie i pojawienie się inwazyjnych gatunków obcych, tj. <i>Conyza canadensis</i>, <i>Anthoxanthum aristatum</i> zaburza strukturę siedliska i powoduje wypieranie roślin rodzimych. 6. Wkraczanie ekspansywnych gatunków rodzimych, tj. <i>Calamagrostis epigeios</i>, powoduje pogarszanie jakości siedliska.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
			7. Fragmentacja siedliska z powodu nadmiernego rozjeżdżania, eksploatacji. 8. Naturalna sukcesja roślinności napiaskowej, spowodowana zanikiem procesów eolicznych oraz pojawianiem się materii organicznej.
		Potencjalne: 1. A02 Zmiana sposobu uprawy (kod EIONET PA02 Przekształcenie gruntów rolnych z jednego rodzaju użytkowania w inny rodzaj (z wyłączeniem odwadniania i wypalania) 2. A03 Koszenie / ścinanie trawy (kod EIONET: PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych) 3. A08 Nawożenie (kod EIONET: PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej) 4. E01.04 Inne typy zabudowy (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej)	Potencjalne: 1. Zmiana sposobu użytkowania – próba uproduktywnienia rolniczego terenu. 2. Możliwe pojawianie się diaspor gatunków roślin z powodu składowania siana lub słomy. 3. Prawdopodobne nawożenie jako próba uproduktywnienia rolniczego terenu. 4. Teren potencjalnie może ulec zabudowie letniskowej powodując fragmentację siedliska.
2	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Istniejące: 1. A01 Uprawa (kod EIONET: PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej) 2. A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja (kod EIONET: PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych) 3. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia (kod EIONET: PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypadu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa) 4. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych	Istniejące: 1. Stosowanie podsiewu gatunków traw o wysokiej wydajności paszowej. 2. Zbyt wczesny termin koszenia łąki negatywnie wpływa na stan siedliska. 3. Zaprzestanie koszenia może spowodować zanik siedliska. 4. Zmiana składu botanicznego fitocenozy z powodu ekspansji gatunków rodzimych w zbuchtowanej części siedliska przyrodniczego prowadzi do rozwoju ekspansywnych gatunków rodzimych. 5. Nagromadzenie niezebranej materii organicznej i wytworzenie wojłoku utrudnia kiełkowanie roślin.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 5. K02.02 Nagromadzenie materii organicznej (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 6. K03.01 Konkurencja (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 7. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie (kod EIONET: PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane)	6. Konkurencja pomiędzy gatunkami roślin, szczególnie między naturalnie występującymi a wprowadzonymi sztucznie. 7. Negatywny wpływ dawnych melioracji (rowy, system drenarski) na stan uwilgotnienia siedliska, prowadzący do zubożenia siedliska.
		Potencjalne: 1. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 2. J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (kod EIONET PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane)	Potencjalne: 1. Możliwa sukcesja płatu łąki trześlicowej w inne siedlisko. 2. Zmiana zasięgu siedliska możliwa z uwagi na zmienne warunki wilgotnościowe siedliska.
3	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion)	Isntniejące: 1. A01 Uprawa (kod EIONET: PA25 Działalność rolnicza niewymieniona powyżej) 2. A03.01 Intensywne użytkowanie lub intensyfikacja Intensywne koszenie lub intensyfikacja (kod EIONET: PA06 Koszenie lub ścinanie biomasy na użytkach zielonych) 3. I02 Problematiczne gatunki rodzime (kod EIONET: PI03 Problematiczne gatunki rodzime)	Isniejące: 1. Stosowanie podsiewu gatunków traw o wysokiej wydajności paszowej zmienia skład gatunkowy. 2. Intensywne rolnicze użytkowanie łąki z niedostosowanym terminem koszenia lub innymi pratotechnicznymi czynnościami negatywnie wpływa na stan siedliska. 3. Ekspansja gatunków rodzimych, np. pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>, ostrożeń polny <i>Cirsium arvense</i> wpływa na zaburzenie struktury siedliska

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		Potencjalne X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: -
4	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>	Istniejące: 1. A02.01 Intensyfikacja rolnictwa (kod EIONET: PA01 Przekształcenie na grunty rolne (z wyłączeniem odwadniania i wypalania) 2. A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej (kod EIONET PA04 Usunięcie drobnych elementów krajobrazu w celu scalenia działek rolnych (żywoplotów, kamiennych murków, szuwarów, otwartych rowów, źródeł, samotnych drzew, itp.) 3. D01.02 Drogi, autostrady (kod EIONET: PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura) 4. E01.03 Zabudowa rozproszona (kod EIONET: PF01 Przekształcenia z innego typu użytkowania gruntu na obszary zabudowane) 5. F02.03 Wędkarstwo (kod EIONET: PG20 Akwakultura słodkowodna powodująca zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych (w tym morskich) 6. F04.01 Płądrowanie stanowisk roślin (kod EIONET: PH04 Wandalizm lub podpalenie (w tym pożar wywołany przez człowieka) 7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej) 8. H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych (kod EIONET: PF07	Istniejące: 1. Grunty orne przylegające do jezior (uprawy zbóż, plantacje sadownicze), malejący udział ugorów i łąk na rzecz gruntów ornych przyczyniają się do eutrofizacji wód. 2. Niszczenie miedz i zadrzewień śródpolnych, również wzdłuż rowów melioracyjnych podowują przyspieszony dopływ biogenów do siedliska. 3. Parkingi gruntowe w bezpośredniej bliskości jeziora, nachylone do jeziora, odwodnienie naturalne (erozja, spływ powierzchniowy). 4. Zabudowa w obrębie wsi i lotnisk stała i sezonowa, często w odległości mniejszej niż 50 m od lustra wody; niszczenie roślinności na brzegach, erozja (zwiększanie spływu zanieczyszczeń przestrzennych). 5. Zanęcanie; niszczenie cennej roślinności litoralowej; użyźnianie jeziora. 6. Niszczenie strefy brzegowej w miejscach dojść do wody i pomostów, w granicach ośrodków wypoczynkowych, posesji prywatnych, plaż, kempingów. 7. Liczne kąpieliska powodujące zakłócenia na podłożu antropogenicznym oraz brak zaplecza sanitarnego na przystaniach prowadzi do zwiększonego wpływu zanieczyszczeń do zbiorników wodnych. 8. Brak pełnego skanalizowania miejscowości w zlewni jeziora. 9. Pobytowe zanieczyszczanie wód przez turystów

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		Działalność oraz struktury mieszkalne i handlowe powodujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych) 9. H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej (kod EIONET: PK01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ze źródeł mieszanych (limnicznych i lądowych) 10. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	i wędkarzy. 10. Eutrofizacja naturalna, powodująca stopniowy zanik siedliska.
		Potencjalne: 1. D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, (kod EIONET: PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura) 2. F05.04 Kłusownictwo (kod EIONET: PG11 Nielegalne strzelanie/zabijanie) 3. M01.02 Susze i zmniejszenie opadów (kod EIONET	Potencjalne: 1. Liczne szlaki komunikacyjne, publiczne i prywatne drogi gruntowe w zlewni. 2. Kłusownictwo ryb prowadzące do zmiany struktury łańcucha troficznego w jeziorze. 3. Tendencja wieloletnia zmniejszenia opadów oraz regionalnych deficytów wody w regionie mogąca prowadzić do zaniku siedliska.
5	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Istniejące: 1. A02.01 Intensyfikacja rolnictwa (kod EIONET: PA17 Działalność rolnicza powodująca zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych (w tym morskich) 2. A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej (kod EIONET: PA04 Usunięcie drobnych elementów krajobrazu w celu scalenia działek rolnych (żywoplotów, kamiennych murków, szuwarów, otwartych rowów, źródeł, samotnych drzew, itp.)	Istniejące: 1. Gleby wodoprzepuszczalne w strefie buforowej zbiorników, migracja zanieczyszczeń do wód gruntowych. 2. Niszczenie miedz i zadrzewień śródpolnych, również wzdłuż rowów melioracyjnych. 3. DW 305 odwadniana do ciek zasilającego jezioro; liczne publiczne i prywatne drogi głównie gruntowe z odwodnieniem naturalnym; we wsi Lgiń odprowadzenie deszczowe drogi bez podczyszczania (odbiornikiem jest ciek

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		3. D01.02 Drogi, autostrady (kod EIONET: PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura) 4. D01.03 Parkingi samochodowe i miejsca postojowe (kod EIONET: PE01 Drogi, ścieżki, linie kolejowe i powiązana z nimi infrastruktura) 5. E01.03 Zabudowa rozproszona (kod EIONET: PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych) 6. F02.02 Wędkarstwo (kod EIONET: PG20 Akwakultura słodkowodna powodująca zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych (w tym morskich) 7. F04.01 Plądrowanie stanowisk roślin (kod EIONET: PG12 Nielegalne pozyskiwanie, kolekcjonowanie i zbieractwo roślin i grzybów) 8. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (kod EIONET: PF05 Działania związane ze sportem, turystyką i rekreacją) 9. H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych (kod EIONET: PF07 Działalność oraz struktury mieszkalne i handlowe powodujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych)	zasilający jezioro) powodujące spływ zanieczyszczeń drogowych w kierunku jezior. 4. Parkingi gruntowe w bezpośredniej bliskości jeziora, nachylone do jeziora, odwodnienie naturalne (erozja i spływ powierzchniowy do jeziora) 5. Zabudowa w obrębie wsi i lotnisk stała i sezonowa, często w odległości mniejszej niż 50 m od lustra wody; niszczenie roślinności na brzegach, erozja (zwiększanie spływu zanieczyszczeń przestrzennych) 6. Użyźnianie biogeniczne jeziora przez stosowanie zanęt. 7. Niszczenie strefy brzegowej w miejscach dojść do wody i pomostów, posesji prywatnych, plaż. 8. Liczne kąpieliska powodujące zakłócenia na podłożu antropogenicznym oraz brak zaplecza sanitarnego na przystaniach prowadzi do zwiększonego wpływu zanieczyszczeń do zbiorników wodnych. Sprzęt wodny pływający kotwiczony w strefie buforowej (rowery wodne, kajaki, łódki). 9. Brak kanalizacji ściekowej. Proceder nielegalnego zrzutu ścieków z szamb do kanalizacji deszczowej (odpływ do ciek zasilającego jezioro); komunalna eutrofizacja jeziora.
		Potencjalne: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: -

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
6	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Istniejące: 1. I02 Problematiczne gatunki rodzime (kod EIONET PI03: Problematiczne gatunki rodzime) 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie (kod EIONET: PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane) 3. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	Istniejące 1. Występowanie rodzimych gatunków ekspansywnych, głównie trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i> . 2. Rowy odwadniające w obszarze Natura 2000, pogarszające lokalne zasoby wodne. 3. Zarastanie torfowiska przez drzewa i krzewy.
		Potencjalne: 1. M02.01 Przesunięcie i zmiana siedlisk (kod EIONET: PJ10 Zmiana lokalizacji, wielkości i/lub jakości siedliska spowodowana zmianami klimatu) 2. M02.02 Desynchronizacja procesów (kod EIONET: PJ11 Desynchronizacja procesów biologicznych / ekologicznych spowodowana zmianami klimatu)	Potencjalne: 1. Zmniejszenie powierzchni siedliska na skutek długotrwałych susz. 2. Zmiany klimatyczne mogą powodować przesuszenie siedliska wpływające na zatrzymanie procesów torfotwórczych i uruchomienie procesu murszenia.
7	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Istniejące: 1. K01.03 Wyschnięcie (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	Istniejące: 1. Zagrożenie związane z wahającym się poziomem wód. W ciągu sezonu wegetacyjnego zmiana poziomu jest znacząca, powodująca przesuszenie warstwy mszystej.
		Potencjalne: 1. A03.03 Zaniechanie/brak koszenia (kod EIONET PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa)	Potencjalne: 1. Zaprzestanie koszenia siedliska umożliwi sukcesję i może spowodować nadmierną ekspansję roślin zielnych oraz drzew i krzewów.
8	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum</i>)	Nie określono z powodu konieczności weryfikacji występowania siedliska przyrodniczego w obszarze.	

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	<i>buxbaumi</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)		
9	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego na obszarze objętym opracowaniem.	
10	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Nie określono z powodu konieczności weryfikacji występowania siedliska przyrodniczego w obszarze.	
11	9190 Kwaśne dąbrowy	Istniejące: 1. B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) (kod EIONET: PB01 Przekształcenie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania) 2. B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew (kod EIONET: PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna) 3. I01 Obce gatunki inwazyjne (kod EIONET: PI02 Inne inwazyjne gatunki obce (inne niż gatunki stwarzające zagrożenie dla UE) 4. I02 Problematiczne gatunki rodzime (kod EIONET: PI03 Problematiczne gatunki rodzime) 5. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 6. K04 Międzygatunkowe interakcje wśród roślin (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	Istniejące: 1. Występowanie świerka pospolitego z odnowienia sztucznego. 2. Zmniejszenie zasobności martwego drewna w wyniku prac leśnych. 3. Występowanie gatunków obcych np. czerecha amerykańska <i>Prunus serotina</i>, przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i>, niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>. 4. Występowanie rodzimych gatunków ekspansywnych – trzcinnik piaszkowy <i>Calamagrostis epigejos</i>, pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i>. 5. Pojawianie się gatunków lasów żyznych, aktualnie traktowane jako element sukcesji siedliska. 6. Zamieranie dębów, zwłaszcza dębu szypułkowemu <i>Quercus robur</i> na skutek pojawiania się chorób lub innych patogenów oraz problemy z naturalnym odnawianiem się dębu szypułkowego.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		Potencjalne: 1. G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotywowanych (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej) 2. M02.01 Przesunięcie i zmiana siedlisk (kod EIONET: PJ10 Zmiana lokalizacji, wielkości i/lub jakości siedliska spowodowana zmianami klimatu) 3. M02.02 Desynchronizacja procesów (kod EIONET: PJ11 Desynchronizacja procesów biologicznych / ekologicznych spowodowana zmianami klimatu)	Potencjalne: 1. Miejsce udostępnione turystycznie w pobliżu siedliska, szczególne zagrożenie ze strony paleniska. 2. Przesunięcie i zmiana siedlisk na skutek długotrwałych susz, potencjalnie istotny wpływ na zmiany właściwości gleb oraz funkcjonowanie siedliska. 3. Desynchronizacja procesów w wyniku zmian klimatycznych.
12	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Istniejące: 1. B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) (kod EIONET: PB01 Przekształcenie na las gruntów o innym użytkowaniu lub zalesianie (z wyłączeniem odwadniania) 2. H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych/ (kod EIONET: PF07 Działalność oraz struktury mieszkalne i handlowe powodujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych) 3. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem (kod EIONET: PA17 Działalność rolnicza powodująca zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych (w tym morskich) 4. I01 Obce gatunki inwazyjne (kod EIONET: PI02 Inne inwazyjne gatunki obce (inne niż gatunki stwarzające zagrożenie dla UE) 5. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje	Istniejące: 1. Występowanie świerka pospolitego z odnowienia sztucznego. 2. Punktowe zrzuty ścieków (toaleta). 3. Wpływ nawożenia rolniczego na roślinność – spływy i w konsekwencji nadmierny rozwój gatunków nitrofilnych, np. pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>, ostu kędzierzawego <i>Carduus crispus</i>, czy przytuli czepnej <i>Galium aparine</i>. 4. Gatunki obce wpływające negatywnie na jakość siedliska oraz konkurujące o zasoby np. czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i>., niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>, 5. Melioracje odwadniające skutkujące przesuszeniem gleby. 6. Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk na skutek wydeptywania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		i osuszanie – ogólnie (kod EIONET: PL02 Odwodnienia (czynniki mieszane lub nieznane) 6. J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk (kod EIONET: PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej) Potencjalne: 1. I02 Problematyczne gatunki rodzime (kod EIONET: PI03 Problematyczne gatunki rodzime) 2. J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych (kod EIONET: PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane) 3. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu)	Potencjalne: 1. Możliwe rozprzestrzenianie się trzciny pospolitej powodującej obniżenie jakości siedliska. 2. Potencjalne regulowanie cieków, kanałów, prace konserwacyjne powodujące zmianę stosunków wodnych. 3. Możliwa utrata cech siedliska na skutek zmian wilgotnościowych oraz suszy.
13	1614 selery błotne <i>Apium repens</i>	Istniejące: 1. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie (kod EIONET: PH08 Pozostałe wtargnięcia człowieka i zakłócenia niewymienione powyżej) 2. G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (kod EIONET: PF04 Rozbudowa i utrzymanie terenów plażowych dla turystyki i rekreacji) 3. J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie (kod EIONET: PF15 Modyfikacja linii brzegowej, ujścia rzeki i obszarów przybrzeżnych dla obszarów zabudowanych) 4. J03.02.03 Zmniejszenie wymiany materiału genetycznego (kod EIONET: PF05 Działania związane ze sportem, turystyką i rekreacją) 5. K05.02 Zmniejszenie płodności/depresja	Istniejące: 1. Występująca infrastruktura sportowa i rekreacyjna powoduje zwiększoną antropopresję na stanowiska gatunku. Prowadzi to do powstawania tzw. wydepczyisk. 2. Nawożenie piasku nad brzeg jeziora w celu utworzenia piaszczystej plaży oraz inne prace ziemne w linii brzegowej jeziora. Jedno ze stanowisk zasypało w przeszłości kilkucentymetrowym nadkładem gruntu. 3. Umocnienie brzegu jeziora kamieniami i betonem skutkujące zniszczeniem populacji gatunku. 4. Ograniczone kwitnienie gatunku, ze względu na silną antropopresję w miesiącach letnich jest

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze) (kod EIONET: PF05 Działania związane ze sportem, turystyką i rekreacją)	powodem znikomej wymiany materiału genetycznego. 5. Słabe kwitnienie gatunku i praktyczny brak owocowania ogranicza możliwość rekombinacji genetycznej gatunku Ten stan pogłębiony jest izolacją poszczególnych populacji (chów wsobny).
		Potencjalne: 1. A03.03 zaniechanie/brak koszenia (kod EIONET: PA05 Zaprzestanie zarządzania/użytkowania użytków zielonych i innych systemów rolniczych i rolno-leśnych (np. zaprzestanie wypasu, koszenia lub tradycyjnego rolnictwa) 2. E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (kod EIONET: PF01 Przekształcenia z innego typu użytkowania gruntu na obszary zabudowane)	Potencjalne: 1. Zaniechanie koszenia nadbrzeży (w sposób ogrodniczy) również negatywnie wpłynie na stabilność populacji selerów i konkurencję ze strony innych gatunków ekspansywnych jak np. trzcina pospolita lub inne gatunki. 2. Zmiana zabudowy lotniskowej w Brennie na mieszkaniową spowodować może zwiększenie presji człowieka na sąsiadujące siedliska gatunku. Przebudowa lub budowa związana jest z dowozem materiałów budowlanych, rozkopami.
14	1060 czerwonończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Brak zagrożeń
		X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Brak zagrożeń
15	1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Istniejące: 1. B02.04 Usuwanie martwych i zamierających drzew (kod EIONET: PB07 Usuwanie martwych i umierających drzew (w tym martwego drewna)	Istniejące: 1. Drzewa stanowiące potencjalne siedliska są usuwane w wyniku standardowych cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych.
		Potencjalne: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: Brak zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
16	1083 jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Istniejące: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Istniejące: Brak zagrożeń
		Potencjalne: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: Brak zagrożeń
17	1149 (6963) koza <i>Cobitis taenia</i>	Istniejące: 1. A08. Nawożenie/ nawozy sztuczne (kod EIONET: PA13 Stosowanie nawozów naturalnych lub syntetycznych na gruntach rolnych) 2. E01.02 Nieciągła zabudowa miejska (kod EIONET: PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych) 3. E01.04. Inne typy zabudowy: rekreacyjna, ośrodki wypoczynkowe (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej) 4. J02.05. Modyfikowanie funkcjonowania wód (kod EIONET: PL05 Modyfikacja przepływu hydrologicznego (czynniki mieszane lub nieznane) 5. J02.05.05. Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy (kod EIONET: PL04 Rozbudowa i eksploatacja zapór wodnych (czynniki mieszane lub nieznane) 6. M01.02. Susze i zmniejszenie opadów (kod EIONET: PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu)	Istniejące: 1. Nawożenie gruntów rolnych w zlewni jezior przyczynia się do pogorszenia warunków fizykochemicznych wody oraz przyspiesza proces eutrofizacji. 2. Wysoki udział terenów zabudowanych zwiększa ryzyko zanieczyszczenia wód. 3. Kumulacja obiektów masowego wypoczynku wpływa negatywnie na jakość wód. 4. Regulowanie koryt rzecznych, zmiana ich przebiegu, usuwanie osadów, melioracje niszczą siedliska ryb. 5. Obecność jazów i zastawek uniemożliwiającego migrację w górę rzeki ma istotny negatywny wpływ na wszystkie zespoły ekologiczne w tym na ryby. 6. Powtarzające się co roku susze i związane z nimi obniżanie poziomu wody powoduje odsłanianie litoralu i zmniejszanie ilości dostępnych mikrosiedlisk.
		Potencjalne: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: Brak zagrożeń
18	5339 różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Istniejące: 1. A08. Nawożenie/ nawozy sztuczne (kod EIONET:	Istniejące: 1. Nawożenie gruntów rolnych w zlewni jezior

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		PA13 Stosowanie nawozów naturalnych lub syntetycznych na gruntach rolnych) 2. E01.02. Nieciągła zabudowa miejska (kod EIONET: PF02 Budowa lub modyfikacja (np. budynków mieszkalnych i osiedli) w istniejących obszarach zabudowanych) 3. E01.04. Inne typy zabudowy: rekreacyjna, ośrodki wypoczynkowe (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej) 4. H01. Zanieczyszczenia wód powierzchniowych (kod EIONET: PF07 Działalność oraz struktury mieszkalne i handlowe powodujące zanieczyszczenie wód powierzchniowych lub gruntowych) 5. J02.05. Modyfikowanie funkcjonowania wód. 6. J02.05.05. Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy (kod EIONET: PL04 Rozbudowa i eksploatacja zapór wodnych (czynniki mieszane lub nieznane) 7. M01.02. Susze i zmniejszenie opadów (kod EIONET: PJ03 Zmiany w reżimach opadowych spowodowane zmianami klimatu)	przyczynia się do pogorszenia warunków fizykochemicznych wody oraz przyspiesza proces eutrofizacji. 2. Wysoki udział terenów zabudowanych zwiększa ryzyko zanieczyszczenia wód 3. Kumulacja obiektów masowego wypoczynku wpływa negatywnie na jakość wód. 4. Nieuregulowana do końca gospodarka ściekowa stanowi zagrożenie dla jakości wód. 5. Regulowanie koryt rzecznych, zmiana ich przebiegu, usuwanie osadów, melioracje niszczą siedliska ryb. 6. Obecność jazów i zastawek uniemożliwiającego migrację w górę rzeki ma istotny negatywny na wszystkie zespoły ekologiczne w tym na ryby. 7. Powtarzające się co roku susze i związane z nimi obniżanie poziomu wody powoduje odsłanianie litoralu i zmniejszanie ilości dostępnych mikrosiedlisk.
		Potencjalne: X Brak zagrożeń (kod EIONET: PX04 Brak presji lub zagrożeń)	Potencjalne: -
19	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: 1. K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (kod EIONET: PM07 Procesy naturalne z wyłączeniem katastrof i procesów wywołanych działalnością człowieka lub zmianą klimatu) 2. E01.04 Tereny zabudowane i zamieszkane. Inne typy zabudowy (kod EIONET: PF03 Tworzenie lub rozwój infrastruktury sportowej, turystycznej i	Istniejące: 1. W związku z wysychaniem, postępującą sukcesją i zarastaniem szuwarem trzcinowym. Utrata siedliska. 2. Zabudowa rekreacyjna, działkowa wzdłuż linii brzegowej. 3. Wędkarstwo. Presja związana z aktywnością rekreacyjną. Budowa pomostów wędkarskich i

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		rekreacyjnej) 3. F02.03 Wędkarstwo (kod EIONET PG18 Fizyczne zmiany zbiorników wodnych na potrzeby akwakultury (w tym kanały, jazy i tamy)	ścieżek przez pas szuwaru.
		Potencjalne: 1. F01.01 Intensywna hodowla ryb (kod EIONET: PG23 Inne działania związane z akwakulturą i pozyskiwaniem lub uprawą zasobów biologicznych niewymienione powyżej)	Potencjalne: 1. Stanowisko kumaka nizinnego zlokalizowane jest w obrębie zbiornika przeznaczonego do hodowli ryb co generuje potencjalny wpływ drapieżnictwa ryb na populację kumaka.
20	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Istniejące: 1. E01 Zabudowa mieszkalna i rekreacyjna (kod EIONET: PF15 Modyfikacja linii brzegowej, ujścia rzeki i obszarów przybrzeżnych dla obszarów zabudowanych) 2. F.02.03 Wędkarstwo (kod EIONET: PG23 Inne działania związane z akwakulturą i pozyskiwaniem lub uprawą zasobów biologicznych niewymienione powyżej)	Istniejące: 1. Zwiększona antropopresja, przekształcenie linii brzegowej, zaśmiecanie. 2. Zwiększenie antropopresji.
		Potencjalne: 1. G05.04 Wandalizm (kod EIONET: PH04 Wandalizm lub podpalenie (w tym pożar wywołany przez człowieka) 2. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z gospodarstw domowych oraz z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem (kod EIONET: PK01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ze źródeł mieszanych (limnicznych i lądowych) 3. J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych (kod EIONET: PL06 Fizyczne zmiany zbiorników wodnych (czynniki mieszane lub nieznane)	Potencjalne: 1. Możliwe niszczenie tam i siedlisk bobra w związku z niepożądanymi efektami działalności tego gatunku w zakresie ekonomicznym. 2. Możliwe zanieczyszczenie wód. 3. Przekształcenie linii brzegowej wzdłuż cieków, czyszczenie i inne praktyki związane z ingerencją w środowisko.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
21	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Istniejące: 1. E01 Zabudowa mieszkalna i rekreacyjna kod EIONET: PF15 Modyfikacja linii brzegowej, ujścia rzeki i obszarów przybrzeżnych dla obszarów zabudowanych) 2. F.02.03 Wędkarstwo (kod EIONET: PG23 Inne działania związane z akwakulturą i pozyskiwaniem lub uprawą zasobów biologicznych niewymienione powyżej)	Istniejące: 1-2. Zwiększona antropopresja, przekształcenie w linii brzegowej, zaśmiecanie.
		Potencjalne: 1. G05.04 Wandalizm (kod EIONET: PH04 Wandalizm lub podpalenie (w tym pożar wywołany przez człowieka) 2. H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z gospodarstw domowych oraz z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem (kod EIONET: PK01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych ze źródeł mieszanych (limnicznych i lądowych) 3. J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych (kod EIONET: PL06 Fizyczne zmiany zbiorników wodnych (czynniki mieszane lub nieznane)	Potencjalne: 1. W związku z niepożądanymi efektami działalności tego gatunku w zakresie ekonomicznym (łowienie ryb na stawach hodowlanych) możliwe jest kłusownictwo oraz wandalizm, który na celu będzie miał zapobieganie szkodom wyrządzanym przez wydrę. 2. Możliwe zanieczyszczenie wód. 3. Przekształcenie linii brzegowej wzdłuż cieków, czyszczenie i inne praktyki związane z ingerencją w środowisko.

Kody zagrożeń podano zgodnie z *Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1* opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Obok powyższych kodów przedstawiono również kody EIONET.

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2026 roku

Cele działań ochronnych¹

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia (co najmniej 3,21 ha). 2. Utrzymanie niezadowalającej (U1) oceny parametru struktura i funkcje w obszarze zapewnienie na wszystkich stanowiskach, na poziomie właściwym (FV) wskaźników: a) ekspansja krzewów i podrostów drzew - do 40 %, b) gatunki ekspansywne – pokrycie do 1% c) występowanie procesów eolicznych – aktywne procesy eoliczne
2	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia (co najmniej 419 ha).
3	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia (co najmniej 645,5 ha). 2. Poprawa złej (U2) oceny parametru struktura i funkcje do oceny co najmniej niezadowalającej (U1), poprzez zachowanie odpowiedniego poziomu wskaźników: a) barwa wody – poprawa do poziomu niezadowalającego (U1) na 5 stanowiskach tj. wyraźnie zielone zabarwienie, utrzymanie lub poprawa do poziomu właściwego (FV) na 2 stanowiskach tj. słabo zielona, słabo brązowawo-przezroczysta. b) przejrzystość wody – poprawa do poziomu niezadowalającego (U1) na 5 stanowiskach tj, widoczność krążka Secchiego 1-2,5 m, utrzymanie lub poprawa do poziomu właściwego (FV) na 2 stanowiskach tj. widzialność krążka Seschiego do dna lub powyżej 2,5 m, c) fitoplankton - poprawa do poziomu niezadowalającego (U1) na 5 stanowiskach tj. współdominacja sinic i zielenic, utrzymanie poziomu właściwego (FV) na 1 stanowisku tj. dominacja zielenic lub innych grup z wyjątkiem sinic, d) zooplankton – poprawa (na 6 stanowiskach) lub utrzymanie (1 stanowisko) do poziomu właściwego (FV) tj. duże zróżnicowanie taksonomiczne w zespole zooplanktonu. Brak lub występowanie nielicznych osobników gatunków eutroficznych (do 5%). Występowanie gatunków rzadkich i chronionych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
4	6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	1. Poprawa obecnej złej (U2) do co najmniej niezadowolającej (U1) oceny parametru powierzchnia (obecna powierzchnia to 2,62 ha). 2. Utrzymanie właściwej (FV) oceny parametru struktura i funkcje na co najmniej 60% stanowisk poprzez poprawę lub utrzymanie (w zależności od stanowiska) odpowiedniego poziomu wskaźników: a) Gatunki typowe na poziomie właściwym (FV), tj. liczne gatunki charakterystyczne ($\leq 5\%$) i wyróżniające ($\leq 3\%$) b) Gatunki dominujące na poziomie właściwym (FV), tj. brak gatunków o pokryciu powyżej 50%, jednocześnie współpanują gatunki łąkowe, charakterystyczne dla klasy siedliska, w tym gatunki typowe c) Obce gatunki inwazyjne na poziomie właściwym (FV), tj. brak d) Gatunki ekspansywne roślin zielnych na poziomie właściwym (FV), tj. brak lub gatunki ekspansywne o niewielkim pokryciu ($<10\%$) e) Ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie właściwym (FV), tj. łączne pokrycie w transekcie $<5\%$ f) Wołok (martwa materia organiczna) na poziomie właściwym (FV), tj. średnia $< 2\text{ cm}$
5	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)	1. Poprawa obecnej złej (U2) do co najmniej niezadowolającej (U1) oceny parametru powierzchnia (obecna powierzchnia to 3,61 ha). 2. Poprawa obecnej niezadowolającej (U1) do właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia poprzez poprawę lub utrzymanie (w zależności od stanowiska) odpowiedniego poziomu wskaźników na wszystkich stanowiskach: a) struktura przestrzenna płatów siedliska na poziomie właściwym (FV), tj. brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna b) gatunki charakterystyczne na poziomie właściwym (FV), tj. więcej niż 4 gatunki c) gatunki dominujące na poziomie właściwym (FV), tj. brak gatunków dominujących lub status dominanta osiągają gatunki charakterystyczne dla siedliska d) obce gatunki inwazyjne na poziomie właściwym (FV), tj. brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności. e) gatunki ekspansywne roślin zielnych na poziomie właściwym (FV), tj. brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych $< 20\%$ f) ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie właściwym (FV), tj. łączne pokrycie na transekcie $< 1\%$ g) udział dobrze zachowanych płatów siedliska na poziomie właściwym (FV), tj. płaty dobrze zachowane

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
		stanowią nie mniej niż 80 % powierzchni transektu h) wojłok (martwa materia organiczna) na poziomie właściwym (FV), tj. < 2 cm
6	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV¹) oceny parametru powierzchnia dla stanowiska 622f (co najmniej 2,6 ha). 2. Poprawa obecnej niezadowolającej (U1) do właściwej (FV) oceny parametru struktura i funkcja poprzez poprawę lub utrzymanie parametrów wszystkich wskaźników na poziomie właściwym (FV) dla stanowiska 622f: a) powierzchnia siedliska – nie podlega zmianom lub zwiększa się b) gatunki charakterystyczne – co najmniej 3 gatunki torfowców i 2 gatunki roślin naczyniowych c) pokrycie i struktura gatunkowa torfowców – całkowite pokrycie powyżej 50 % d) obce gatunki inwazyjne – brak gatunków inwazyjnych e) gatunki ekspansywne roślin zielnych – brak gatunków ekspansywnych f) struktura powierzchni torfowiska (obecność dolinek i kęp) – dobrze wykształcony mszar kępkowo – dolinkowy, gdzie w rejonie kęp występują liczne torfowce g) obecność krzewów i podrostu drzew – pokrycie drzew poniżej 10%, krzewów poniżej 30% h) stopień uwodnienia – poziom wody w piezometrze poniżej 10 cm w stosunku do powierzchni torfowiska i) pozyskanie torfu – brak pozyskania torfu j) melioracje odwadniające – brak sieci rowów i kanałów odwadniających
7	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumi</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Nie określono z powodu konieczności weryfikacji występowania siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000.
8	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	Nie określono z powodu braku występowania siedliska przyrodniczego na obszarze objętym opracowaniem.
9	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia dla stanowiska 4689 (co najmniej 2,67 ha). 2. Poprawa obecnej niezadowolającej (U1) do właściwej (FV) oceny parametru struktura i funkcja poprzez

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
		poprawę lub utrzymanie parametrów wszystkich wskaźników na poziomie właściwym (FV) dla stanowiska 4689: a) powierzchnia siedliska – nie podlega zmianom lub zwiększa się b) procent powierzchni zajętej przez siedlisko na transekcje – 80–100 % c) gatunki charakterystyczne – co najmniej 8 gatunków lub pokrycie na powierzchni powyżej 50% transektu d) gatunki dominujące – dominują gatunki charakterystyczne lub brak dominanta przy przewadze gatunków charakterystycznych e) pokrycie i struktura gatunkowa mchów – całkowite pokrycie mchów ponad 50%, w tym mchy brunatne ponad 70% f) obce gatunki inwazyjne –utrzymanie braku gatunków inwazyjnych g) gatunki ekspansywne roślin zielnych – brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze h) ekspansja krzewów i podrostu drzew – brak lub pojedyncze i) pozyskanie torfu – podtrzymanie braku pozyskania
10	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum</i>)	Nie określa się z powodu braku stwierdzenia siedliska przyrodniczego w obszarze objętym opracowaniem. Konieczne jest uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony.
11	9190 Kwaśne dąbrowy	1. Utrzymanie obecnej właściwej (FV) oceny parametru powierzchnia (co najmniej 557,75 ha). 2. Poprawa obecnej niezadowolającej (U1) do właściwej (FV) oceny parametru struktura i funkcja poprzez poprawę lub utrzymanie poziomu właściwych wskaźników (FV) na co najmniej 50% stanowisk: a) powierzchnia siedliska – nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana b) gatunki dominujące – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe c) udział dębu w drzewostanie - >70 % d) udział sosny w drzewostanie <10% e) gatunki obce ekologicznie w drzewostanie <10% f) gatunki obce geograficznie w drzewostanie <1% g) obce gatunki inwazyjne w podszybie i runie - brak h) martwe drewno (łączne zasoby) >20 m³/ha i) martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości - >5 szt./ha j) wiek drzewostanu (udział starodrzewu) >10% udziału objętościowego drzew starszych niż 100 lat k) naturalne odnowienie dębu – liczniejsze niż pojedyncze

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
		l) struktura pionowa i roślinności – zróżnicowana; >50 % powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan
12	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	1. Poprawa obecnej złej (U2) do niezadowolającej (U1) oceny parametru powierzchnia (obecna powierzchnia to 36,5 ha). Weryfikacja obecności siedliska na powierzchni 27,04 ha. 2. Utrzymanie obecnej niewłaściwej (U1) oceny parametru struktura i funkcja poprzez poprawę do poziomu właściwego (FV) wskaźników na 75% stanowisk: a) martwe drewno (łączne zasoby) > 20 m³/ha; b) martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości -> 5 szt./ha c) struktura pionowa i roślinności – zróżnicowana; > 50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan
13	1614 selery błotne <i>Apium repens</i>	1. Utrzymanie co najmniej 11 stanowisk gatunku w obszarze. 2. Utrzymanie niewłaściwej (U1) lub poprawa do właściwej (FV) oceny parametru populacja przez poprawę do poziomu niezadowolającego (U1) wskaźników na co najmniej 30% stanowisk: a) liczebność - 1000–10 000; b) liczba ramet pędowych - <1000; c) obecność siewek – pojedyncze; d) stan zdrowotny – dobry (nieliczne osobniki o obniżonej żywotności); 3. Utrzymanie właściwej (FV¹) oceny parametru siedlisko poprzez poprawę do poziomu właściwego (FV²) wskaźników na co najmniej 75% stanowisk: a) zwarcie drzew i krzewów – brak; b) stopień zarośnięcia przez zielną roślinność szuwarową i ziołoroślową – brak; c) gatunki ekspansywne – brak; d) gatunki obce, inwazyjne (lub potencjalnie inwazyjne) – brak; e) wysokość runi < 20 cm. 4. Monitoring gatunku w zakresie udatności reintrodukcji.
14	1060 czerwонецzyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Nie określa się z powodu braku stwierdzenia gatunku w obszarze. Konieczne jest uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony.
15	1083 jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i>	Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 5 stanowiskach.
16	1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Nie określa się z powodu braku stwierdzenia gatunku w obszarze. Konieczne jest uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
17	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 4 stanowiskach.
18	5339 różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 5 stanowiskach.
19	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	1. Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 1 stanowisku - 64e4 2. Uzupełnienie wiedzy o przedmiocie ochrony.
20	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 12 stanowiskach.
21	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Utrzymanie populacji gatunku na co najmniej 3 stanowiskach.

¹ parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska przyrodniczego lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426), i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy

Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 2026 roku

Określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych
za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Lp.	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Działanie dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk			
1	Wycinka drzew i krzewów z usunięciem ich poza płaty siedliska przyrodniczego 2330. Działanie realizowane w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych oraz utrzymywanie efektu w zakresie i terminach na podstawie wyników działania ochronnego nr 18.	Płaty siedliska przyrodniczego 2330 w obrzarze Natura 2000: Brenno Ośrodek 1 {a842} – fragmenty działek o nr ewid. 263, 264, 267/2 obręb Osłonin, gmina Przemęt Radomierz 1 {b6c0} – fragmenty działek o nr ewid. 53/12, 53/23, 53/2, 53/1, 37, 52 obręb Radomierz gmina Przemęt Radomierz 2 {bc4f} – fragmenty działek o nr ewid. 404, 589 obręb Radomierz, gmina Przemęt Zaborówiec 7 {fdc2} – fragmenty działek o nr ewid. 111/1, 111/3, 112 obręb Zborówiec gmina Wijewo Lgiń 1 {eb8e} – fragmenty działek o nr ewid. 148, 538/2, 541/1, 561 obręb Lgiń, gmina Wschowa	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 albo właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem lub właściwy miejscowo nadleśniczy w zależności od lokalizacji płatu siedliska

2	Zabezpieczenie wyrobiska przed nielegalnym pozyskiwaniem piasku. Działanie realizowane od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płat siedliska przyrodniczego 2330 w obszarze Natura 2000: Zaborówiec 7 {fdc2} – fragmenty działek o nr ewid. 111/1, 111/3, 112 obręb Zborówiec gmina Wijewo	Właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem
3	Działanie obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych – w celu zachowania siedliska. Działanie ciągłe realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedliska przyrodniczego 6410 w obszarze Natura 2000: działki o nr ewid. 8, 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo; 5064/13 obręb Włoszakowice, gmina Włoszakowice; 561 obręb Lgiń gmina Wschowa. Płaty siedliska przyrodniczego 6510 w obszarze Natura 2000: działki o nr ewid. 899/12, 638, 8, 9, 10, 11, 12 obręb Brenno, gmina Wijewo; 375, 376 obręb Radomierz gmina Przemęt; 5063/3 obręb Włoszakowice, gmina Włoszakowice.	Właściciel lub zarządca nieruchomości
4	Działanie fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych Wspólnej Polityki Rolnej. Działanie ciągłe realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedliska przyrodniczego 6410 w obszarze Natura 2000: działki o nr ewid. 8, 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo, 5064/13 obręb Włoszakowice, gmina Włoszakowice, 561 obręb Lgiń gmina Wschowa. Płaty siedliska przyrodniczego 6510 w obszarze Natura 2000: działki o nr ewid. 899/12, 638, 8, 9, 10, 11, 12 obręb Brenno, gmina	Właściciel/zarządca obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

		Wijewo, 375, 376 obręb Radomierz gmina Przemęt, 5063/3 obręb Włoszakowice, gmina Włoszakowice.	
5	Działanie fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych Wspólnej Polityki Rolnej. Działanie ciągle realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płat siedliska 7230 w obszarze Natura 2000: działka o nr ewid. 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo Płat siedliska przyrodniczego 7110 w obszarze Natura 2000: Płat (622f) w wyd. 91a, Leśnictwo Papiernia, Nadleśnictwo Włoszakowice	Właściciel/zarządca obszaru na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
6	Wycinka drzew i krzewów z usunięciem ich poza płaty siedliska przyrodniczego 6410. Działanie realizowane w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych oraz utrzymywanie efektu.	Płat siedliska przyrodniczego 6410 w obszarze Natura 2000: Brenno 1 (c7b5) - działka o nr ewid. 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 albo właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem
7	Wycinka drzew i krzewów metodą ręczną z usunięciem ich poza płaty siedlisk przyrodniczych 7110 i 7230. Działanie realizowane w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych, w miesiącach zimowych oraz utrzymywanie efektu w zakresie i terminach na podstawie wyników działania ochronnego nr 26	Płat siedliska przyrodniczego 7110 w obszarze Natura 2000: Płat (622f) w wyd. 91a, Leśnictwo Papiernia, Nadleśnictwo Włoszakowice Płat siedliska przyrodniczego 7230 w obszarze Natura 2000: Działka o nr ewid. 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz właściwy miejscowo nadleśniczy w przypadku siedliska zlokalizowanego na terenie PGL LP, sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000, a w przypadku terenów poza PGL LP właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

8	Sporządzenie ekspertyzy hydrologicznej oceniającej efektywność i możliwość zasypania rowu melioracyjnego w zach. części wydz. 91a, na terenie olsu lub zabezpieczenia odpowiedniego poziomu wody na torfowisku 7110 poprzez budowę zastawki.	Płat siedliska przyrodniczego 7110 w obszarze Natura 2000: Płat (622f) w wydz. 91a, Leśnictwo Papiernia, Nadleśnictwo Włoszakowice	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz właściwy miejscowo nadleśniczy
9	Zasypanie rowu melioracyjnego w zach. części wydz. 91a, na terenie olsu lub zabezpieczenia odpowiedniego poziomu wody na torfowisku 7110 poprzez budowę zastawki. Działanie realizowane w zależności od wyników działania ochronnego nr 8.	Płat siedliska przyrodniczego 7110 w obszarze Natura 2000: Płat (622f) w wydz. 91a, Leśnictwo Papiernia, Nadleśnictwo Włoszakowice	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz właściwy miejscowo nadleśniczy
10	Koszenie roślinności szuwaro-ziołoroślowej. Działanie realizowane w miesiącach VII-X z wyniesieniem biomasy poza obszar siedliska przyrodniczego.	Płat siedliska przyrodniczego 7110 w obszarze Natura 2000: Płat (622f) w wydz. 91a, Leśnictwo Papiernia, Nadleśnictwo Włoszakowice	Właściciel lub zarządca nieruchomości lub sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 lub właściwy miejscowo nadleśniczy
11	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych płatów siedlisk przyrodniczych 9190, 91E0, z dopuszczeniem działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągłe realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedlisk przyrodniczych 9190 oraz 91E0 w wydzieleniach Nadleśnictwa Włoszakowice: <u>9190:</u> Leśnictwo Papiernia: 61n, 79b; 91l, 91n; 90a, 90b, 102a, 102b, 102c, 102d (niewielki fragment), 102f, 102g; 101a, 101b, 100a-d, 99a-d, 99f, 99g (Leśnictwo Papiernia), 112b-d,	Właściwy miejscowo nadleśniczy w przypadku siedliska zlokalizowanego na terenie PGL LP, właściciel/zarządca terenu na terenach poza PGL LP na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

		111a-d, 110a-c (c w niewielkim fragmencie), 110f, 109a-c, 124b (niewielki fragment), 124a, 124c, 123a-b, niewielki fragment 123d, 122b-d, 121 c, 121d, 121f, Leśnictwo Krzyżowiec: 98c-d, 108b, 120 a-d (b w niewielkim fragmencie), 120f, Leśnictwo Hetmanice: 1c, fragment 1b, niewielki fragment 15a, 15b, 15d 15g, 14a, 14c, 14g, 14f, niewielkie fragmenty 14 a i 14d, 13b, 12h, 12i, 29a, 28b, 27a, niewielki fragment 27c. <u>91E0:</u> Leśnictwo Papiernia: 46g i przylegająca linia brzegowa, 45g, 45h i przylegająca linia brzegowa, 61o i przylegająca linia brzegowa, 61j, 61i, 62g, 62j, 62k, 63i, 63j, 64s, 64o i przylegająca linia brzegowa do obu wydzielen; Wydzielenie poza PGL LP: 101a i przylegająca linia brzegowa Działki o nr ewid. 638, 653, 654, 656, 657, 658, 659/3 857/1 obręb Brenno, gmina Wijewo, 179, 180-185, 202-206, 264-266 obręb Zaborówiec, gmina Wijewo, 530/1 531/1, 531/2, 532/1 533, 541/1, 542/1, 584/4 obręb Lgiń, gmina Wschowa	
--	--	--	--

12	Stopniowa przebudowa drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedlisk przyrodniczych: 9190, 91E0 (tj. usuwanie obcych geograficznie i ekologicznie gatunków drzew i krzewów). Działanie ciągle realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Płaty siedlisk przyrodniczych 9190 oraz 91E0 w wydzieleniach Nadleśnictwa Włoszakowice: <u>9190:</u> Leśnictwo Papiernia: 61n, 79b; 91l, 91n; 90a, 90b, 102a, 102b, 102c, 102d (niewielki fragment), 102f, 102g; 101a, 101b, 100a-d, 99a-d, 99f, 99g (Leśnictwo Papiernia), 112b-d, 111a-d, 110a-c (c w niewielkim fragmencie), 110f, 109a-c, 124b (niewielki fragment), 124a, 124c, 123a-b, niewielki fragment 123d, 122b-d, 121 c, 121d, 121f, Leśnictwo Krzyżowiec: 98c-d, 108b, 120 a-d (b w niewielkim fragmencie), 120f, Leśnictwo Hetmanice: 1c, fragment 1b, niewielki fragment 15a, 15b, 15d 15g, 14a, 14c, 14g, 14f, niewielkie fragmenty 14 a i 14d, 13b, 12h, 12i, 29a, 28b, 27a, niewielki fragment 27c. <u>91E0:</u> Leśnictwo Papiernia: 46g i przylegająca linia brzegowa, 45g, 45h i przylegająca linia brzegowa, 61o i przylegająca linia brzegowa, 61j, 61i, 62g, 62j, 62k, 63i, 63j, 64s, 64o i przylegająca linia brzegowa do obu wydzieli; Wydzielenie poza PGL LP: 101a i przylegająca linia brzegowa	Właściwy miejscowo nadleśniczy w przypadku terenów PGL LP, sprawujący nadzór oraz właściciel lub zarządca terenu w przypadku terenów poza PGL LP na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
----	--	--	--

		Działki o nr ewid. 638, 653, 654, 656, 657, 658, 659/3 857/1 obręb Brenno, gmina Wijewo, 179, 180-185, 202-206, 264-266 obręb Zaborówiec, gmina Wijewo, 530/1 531/1, 531/2, 532/1 533, 541/1, 542/1, 584/4 obręb Lgiń, gmina Wschowa	
13	Przywrócenie selerów błotnych <i>Apium reprens</i> na stanowiskach historycznych metodami ex situ ramet selerów błotnych w warunkach ogrodniczych. Pobranie materiału do hodowli ex situ ze stanowiska Brenno Wczasowa lub Osłonin Łąka. W pierwszym roku po wykonanej hodowli wprowadzenie gatunku na zdegradowane stanowiska, po uprzednim przygotowaniu gruntu na wsiedlenie. Działanie realizowane w pierwszych pięciu latach obowiązywania planu zadań ochronnych	Brenno OSP (3a9d), Brenno Pomost 1 (cf36), Brenno Pomost 2 (721e) zlokalizowane na działce o nr ewid. 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości
14	Poprawa warunków świetlnych poprzez selektywne wycięcie drzew oceniających stanowiska selerów błotnych <i>Apium reprens</i>. Działanie realizowane od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Brenno Pomost 1 (cf36), Brenno Pomost 2 (721e), Brenno Pomost 3 (fd9a), Brenno Wczasowa (2b65) zlokalizowane na działce o nr ewid. 899/12 obręb Brenno, gmina Wijewo	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 albo właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem

15	Działania edukacyjne, w tym zaprojektowanie, wykonanie i montaż trzech tablic informujących o stanowiskach selerów błotnych w obszarze Natura 2000. Działanie realizowane od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Lokalizacja tablic: 1) plaża w Osłoninie, 2) w Brennie przy brukowej ścieżce nad jeziorem, 3) w Brennie Ostrowo przy jednej z plaż	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie porozumienia z właścicielem lub zarządcą nieruchomości
16	Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych – w celu zachowania siedliska. Działanie ciągle realizowane od pierwszego roku obowiązywania planu zadań ochronnych.	Brenno Pomost 2 (721e), Brenno Pomost 3 (fd9a), Brenno Pomost 4 (3244) Brenno Wczasowa (2b65), Osłonin Łąka (e3a2), Osłonin Plaża 1 (dd51) Brenno Ostrowo 1 (20c0), Brenno Ostrowo 2 (62ef)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 albo właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad obszarem
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
17	Ocena stanu ochrony siedliska 2330 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
18	Monitoring efektów realizacji działania ochronnego nr 1. Działanie realizowane corocznie, wykonanie pierwszego monitoringu w sezonie wegetacyjnym następującym po wykonaniu działania ochronnego nr 1.	Płaty siedliska przyrodniczego 2330 w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

19	Ocena stanu ochrony siedliska 3140 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
20	Ocena stanu ochrony siedliska przyrodniczego 3150 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
21	Ocena stanu ochrony siedliska 6410 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
22	Ocena stanu ochrony siedliska przyrodniczego 6510 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
23	Monitoring efektów realizacji działania ochronnego nr 6.	Płat siedliska przyrodniczego 6410 Brenno 1 (c7b5) - działka o nr ewid. 899/12	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	Działanie realizowane corocznie, wykonanie pierwszego monitoringu w sezonie wegetacyjnym następującym po wykonaniu działania ochronnego nr 6.	obręb Brenno, gmina Wijewo	
24	Ocena stanu ochrony siedliska 7110 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
25	Ocena stanu ochrony siedliska 7230 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
26	Monitoring efektów usunięcia drzew i krzewów z płatów siedlisk przyrodniczych 7110 i 7230. Działanie realizowane co 3 lata, wykonanie pierwszego monitoringu w sezonie wegetacyjnym następującym po wykonaniu działania ochronnego nr 7.	Płaty siedlisk przyrodniczych 7110 i 7230 w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
27	Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 9190 i 91E0 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	Działanie realizowane co 5 lat.		
28	Ocena stanu ochrony selerów błotnych <i>Apium repens</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Stanowiska gatunku w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
29	Monitoring efektów realizacji działań ochronnych nr 13 i 14. Działanie realizowane corocznie, wykonanie pierwszego monitoringu w sezonie wegetacyjnym następującym po wykonaniu działania ochronnego nr 13 i 14.	Stanowiska gatunku w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
30	Ocena stanu ochrony czerwończyka nieparka <i>Lycaena dispar</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
31	Ocena stanu ochrony jelonka rogacza <i>Lucanus cervus</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Obszar Natura 2000, w szczególności oddziały leśne 9-14 (Leśnictwo Hetmanice); 98, 108, 120 (Leśnictwo Krzyżowo); 121-123, 109-112 i 99-102 (Leśnictwo Papiernia) na terenie Nadleśnictwa Włoszakowice	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
32	Ocena stanu ochrony <i>Osmoderma eremita</i> zgodnie z rozporządzeniem	Obszar Natura 2000, w szczególności oddziały leśne 9-	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	14 (Leśnictwo Hetmanice); 98, 108, 120 (Leśnictwo Krzyżowo); 121-123, 109-112 i 99-102 (Leśnictwo Papiernia) na terenie Nadleśnictwa Włoszakowice	
33	Ocena stanu ochrony kozy <i>Cobitis taenia</i> i różanki <i>Rhodeus amarus</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
34	Ocena stanu ochrony kumaka nizinnego <i>Bombina bombina</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
35	Ocena stanu ochrony bobra europejskiego <i>Castor fiber</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
36	Ocena stanu ochrony wydry <i>Lutra lutra</i> zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w	Reprezentatywna liczba stanowisk w obszarze Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Działanie realizowane co 5 lat.		
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.			
37	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności pachnicy dębowej <i>Osmoderma eremita</i> z wykorzystaniem pułapek feromonowych, identyfikacja zagrożeń, wyznaczenie stanowisk monitoringowych gatunku, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych. Działanie realizowane w ciągu pierwszych pięciu lat obowiązywania planu zadań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
38	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności czerwoczyka nieparka <i>Lycaena dispar</i> , identyfikacja zagrożeń, wyznaczenie stanowisk monitoringowych gatunku, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych. Działanie realizowane w ciągu pierwszych pięciu lat obowiązywania planu zadań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
39	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności kumaka nizinnego <i>Bombina bombina</i> , identyfikacja zagrożeń, wyznaczenie stanowisk monitoringowych gatunku, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

	Działanie realizowane w ciągu pierwszych pięciu lat obowiązywania planu zadań ochronnych.		
40	Rozpoznanie występowania, identyfikacja zagrożeń, wyznaczenie powierzchni monitoringowych siedliska przyrodniczego 7140, 7150 ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych. Działanie realizowane w ciągu pierwszych trzech lat obowiązywania planu zadań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
41	Rozpoznanie występowania, identyfikacja zagrożeń, wyznaczenie powierzchni monitoringowych siedliska przyrodniczego 9170, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych. Działanie realizowane w ciągu pierwszych trzech lat obowiązywania planu zadań ochronnych.	Obszar Natura 2000	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Uzasadnienie

Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426) zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, dalej zwany PZO. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, nadzór nad obszarem Natura Ostoja Przemęcka PLH300041, zwanym dalej obszarem Natura 2000, sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Obszar Natura 2000 został wyznaczony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE L 33 z 8.2.2011). Wymieniony akt prawa finalnie został zastąpiony decyzją wykonawczą Komisji (UE) z dnia 7 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia osiemnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2025 r. poz. 256). Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Przemęcka (PLH300041) Dz. U. poz. 891 wyznaczony został ww. specjalny obszar ochrony siedlisk.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu sporządził projekt PZO uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO.

W granicach obszaru Natura 2000 znajdują się rezerваты przyrody: „Torfowisko nad Jeziorem Świętym”, „Wyspa Konwaliowa” oraz Przemęcki Park Krajobrazowy. W związku z tym, że plan ochrony rezerwatu przyrody Torfowisko nad Jeziorem Świętym posiada zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zachodzi przesłanka do wyłączenia powierzchni rezerwatu przyrody ze sporządzania planu zadań ochronnych, określone w art. 28 ust. 11 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 zlokalizowany jest na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Włoszakowice oraz Nadleśnictwo Kościan. Plan urządzenia lasu ww. Nadleśnictw, został ustanowiony na lata odpowiednio: 2025-2034 i 2024-2033 przy czym nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 - nie zachodzi przesłanka określona w art. 28 ust. 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody, dotycząca możliwości wyłączenia gruntów leśnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (dalej PGL LP) z zakresu opracowania planu zadań ochronnych.

Przebieg granicy obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o 390 punktów węzłowych, dla których podano współrzędne geograficzne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. poz. 1247).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 (źródło, dostęp 18 lipca 2025 r.) są:

- ~ siedlisko przyrodnicze 2330 - Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*)
- ~ siedlisko przyrodnicze 3140 Twardowodne oligoi mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria spp.*)
- ~ siedlisko przyrodnicze 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

- ~ siedlisko przyrodnicze 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
 ~ siedlisko przyrodnicze 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
 ~ siedlisko przyrodnicze 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
 ~ (*Arrhenatherion elatioris*);
 ~ siedlisko przyrodnicze 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
 ~ siedlisko przyrodnicze 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej
 ~ i stymulowanej regeneracji
 ~ siedlisko przyrodnicze 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie
 ~ z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*);
 ~ siedlisko przyrodnicze 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum*
 ~ *buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*)
 ~ siedlisko przyrodnicze 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak,
 ~ turzycowisk i mechowisk
 ~ siedlisko przyrodnicze 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-*
 ~ *Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
 ~ siedlisko przyrodnicze 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)
 ~ siedlisko przyrodnicze 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum*
 ~ *albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- ~ 1614 selery błotne *Apium repens*
 ~ 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*;
 ~ 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*;
 ~ 1083 jelonek rogacz *Lucanus cervus*
 ~ 1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita*
 ~ 1149 koza pospolita *Cobitis taenia*
 ~ 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*;
 ~ 1337 bóbr europejski *Castor fiber*;
 ~ 1355 wydra *Lutra lutra*
 ~ 5339 różanka europejska *Rhodeus amarus*

Podstawą sporządzenia projektu PZO były następujące opracowania - w zakresie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony:

1. Buczek A. 2010. Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumi*, *Schoenetum nigricantis*). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. I, GIOŚ, Warszawa: 161-173.
2. Bunalski M. 2012. Jelonek rogacz *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758). W: Makomska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. II, GIOŚ, Warszawa: 328-348.
3. Chmiel J., Ziamek K. Selery błotne *Apium repens* (Jacq.) Lag. W: Perzanowska J. (red.). Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny. Cz. II, GIOŚ, Warszawa: 243-259.
4. Gąbka M., Bociąg K., Chmara R., Jakubas E., Joniak T., Kisiel A., Lisek D., Messyasz B., Pełchaty M., Pęczuła W., Pukacz A., Rekowska E., Rybak M. i Wilk-Woźniak E. 2015. Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea*). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 120-140.
5. Golski J., Andrzejewski W., Runowski S. 2020. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca kozy i różanki w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Poznań.
6. Joniak T., Rybak M. 2021. Ekspertyza siedlisk przyrodniczych 3140 i 3150 w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041.
7. Klejdysz T. 2020. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca czerwonończyka nieparka *Lycaena dispar* w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Czmoń.
8. Klejdysz T. 2020. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca Jelonka rogacza *Lucanus cervus* oraz Pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Czmoń.

9. Koczur A. 2012. Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 137-151.
10. Koczur A. 2012. Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 109-122.
11. Koczur A. 2015. Torfowisko wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 182-195.
12. Korzeniak J. 2012. Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*). W: (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 79-94.
13. Kulpiński K, Tyc A. 2012. Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. II, GIOŚ, Warszawa: 102-113.
14. Mazgajska J., Rybacki M. 2012. Kumak nizinny *Bombina bombina* (Linnaeus, 1761). W: Makomalska-Juchiewicz M. i Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 346-365.
15. Mazurkiewicz J. 2012. Koza *Cobitis taenia* Linnaeus, 1758. W: Makomalska-Juchiewicz M. i Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 210-222.
16. Mróz W., Świerkosz K. i Kozak M. 2012. Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 53-63.
17. Oleksa A. 2010. Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763). W: Makomalska-Juchiewicz M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. I, GIOŚ, Warszawa: 90-111.
18. Pawlaczyk P. 2010. Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. I, GIOŚ, Warszawa: 236-254.
19. Pawlaczyk P. 2012. Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 272-291.
20. Perzanowska J, Mróz W. i Ogrodniczuk N. 2015. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 273- 289.
21. Przybylski M. 2012. Różanka *Rhodeus amarus* (Bloch, 1782) [*Rhodeus serceus amarus*]. W: Makomalska-Juchiewicz M. i Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. III, GIOŚ, Warszawa: 276-291.
22. Sielezniew M. 2015. Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (Haworth, 1802). W: Makomalska-Juchiewicz M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 44-57.
23. Słomczyński R. 2020. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca bobra europejskiego i wydry w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Łódź.
24. Słomczyński R. 2020. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca kumaka nizinnego w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Łódź.
25. Stańko R. 2010. Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe). W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. I, GIOŚ, Warszawa: 145-160.
26. Wilk-Woźniak E., Gąbka M., Pęczyła W., Burchardt L., Cerbin S., Glińska-Lewczuk K., Gołdyn R., Grabowska M., Karpowicz M., Klimaszyk P., Kołodziejczyk A., Kokociński M., Kraska M., Kuczyńska-Kippen N., Ligęza S., Messyas B., Nagengast B., Ozimek T.,

- Paczuska B., Pelechaty M., Pietryka M., Piotrowicz R., Pociecha A., Pukacz A., Richter D., Walusiak E. i Żbikowski J. 2012. Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. II, GIOŚ, Warszawa: 130-149.
27. Wilk-Woźniak E., Gąbka M., Dunalska J., Pęczyła W., Grabowska M., Karpowicz M., Owsiany P., Ozimek T., Piotrowicz R., Paczuska B., Walusiak E. i Joniak T. 2012. Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Cz. II, GIOŚ, Warszawa: 150-169.
28. Winiarska J. 2020. Ekspertyza siedlisk przyrodniczych 2330, 6410 i 6510 w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Poznań.
29. Winiarska J. 2020. Ekspertyza siedlisk przyrodniczych 7140, 7210 i 7230 w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Poznań.
30. Winiarska J. 2022. Ekspertyza 9170, 9190 i 91E0 oraz siedlisk przyrodniczych 9110 i 91D0– wymienionych w SDF z oceną D w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Poznań.
31. Winiarska J. 2020. Ekspertyza selerów błotnych *Apium repens* w obszarze Natura 2000 Ostoja Przemęcka PLH300041. Poznań.
32. Zając T., Romanowski J., Kozyra K. 2015. Bóbr europejski *Castor fiber* (Linnaeus, 1758). W: Makomska-Juchiewicz M. i Bonk M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 281-316.
33. Zając T., Romanowski J., Kozyra K. 2015. Wydra *Lutra lutra* (Linnaeus, 1758). W: Makomska-Juchiewicz M. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Cz. IV, GIOŚ, Warszawa: 388-424.

Literatura uzupełniająca:

1. Chmiel J. 2013. Regionalna strategia zarządzania zasobami selerów błotnych *Apium repens* (Jacq.) Laq. w Wielkopolsce. Poznań.
2. Chmiel J. 2016. Regionalna strategia zarządzania zasobami selerów błotnych *Apium repens* (Jacq.) Laq. w Wielkopolsce. Poznań.
3. Rogozińska A. 2012. Selery błotne *Apium repens* (Jacq.) Laq. W Przemęckim Parku Krajobrazowym. Biuletyn Parków Krajobrazowych Wielkopolski 18(20).

Część z ww. opracowań została przygotowywana w ramach realizacji projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Ekspertyzy wykonane w ramach tego projektu zostały zlecone przez RDOŚ w Poznaniu i obejmowały cały obszar Natura 2000, z wyjątkiem powierzchni rezerwatu przyrody Torfowisko nad Jeziorem Świętym.

Dane zawarte w ww. materiałach oraz ich analiza pozwoliły wyciągnąć następujące wnioski:

1. Potwierdzono obecności siedliska przyrodniczego 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion* które jest reprezentowane przez jeziora: Lgińskie, Brzeżne, Linicjusz, Białe-Miałkie, Breńskie, Przemęt, Maszynek.
2. Siedlisko przyrodnicze 3140 Twardowodne oligoi mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria spp.*) reprezentowane było przez jeziora: Dominickie, Krzywce, Trzytoniowe.
3. Stwierdzono występowanie siedliska przyrodniczego 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*) oraz łąk: 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) siedlisko przyrodnicze; 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*).
4. Stwierdzono występowanie torfowiskowych siedlisk przyrodniczych: 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe

- o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumi*, *Schoenetum nigricantis*) przy czym powierzchnię 0,01 ha uznano za nieistotną; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) na terenie nieobjętym planu zadań ochronnych.
5. Dla siedlisk przyrodniczych o kodach 2330, 6410, 6510, 7110, 7230 zaplanowano działania ochronne polegające na stałej pielęgnacji i usuwaniu nalotów drzew i/lub koszeniu.
 6. Ponadto, podczas prac terenowych zleconych przez RDOŚ w Poznaniu nie potwierdzono kwalifikowalności lub obecności siedlisk przyrodniczych: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*, potwierdzono natomiast obecność 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robur-petraeae*) i 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
 7. Potwierdzono obecność bobra, wydry. Głównym zagrożeniem dla tych gatunków jest obniżenie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, przekształcenia zbiorników wodnych i rzek.
 8. Podczas badań nie potwierdzono obecności pachnicy dębowej, czerwonończyka nieparka. W związku z tym zaplanowano uzupełnienie wiedzy o przedmiotach ochrony.
 9. Kumaka nizinna stwierdzono jedynie na jednym stanowisku, co może być jednak wynikiem fluktuacji liczebnościowych jakim ulegają płazy. Zaplanowano uzupełnienie wiedzy o występowaniu gatunku.
 10. Potwierdzono obecność kozy oraz różanki jednak w niskich zagęszczeniach na 4 z 10 stanowiskach oraz 5 z 10 stanowiskach monitoringowych.

Powyższe dane wykorzystano do określenia celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony oraz zaplanowania działań ochronnych, które odzwierciedlają rzeczywistą potrzebę wprowadzenia najbardziej adekwatnych rozwiązań. W związku z tym zrezygnowano ze sformułowania celów działań ochronnych dla wszystkich wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, a określono te, które są kluczowe dla poprawy stanu ochrony siedlisk a ich poziom jest możliwy do poprawy w wyniku realizacji działań ochronnych. W przypadku gdy nie zaplanowano działań ochronnych, zrezygnowano z planowania celów działań ochronnych na poziomie szczegółowym.

W projekcie PZO zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, określono cele działań ochronnych oraz działania ochronne, w tym dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie projektu PZO przeanalizowano dokumenty planistyczne, w tym studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieleń, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. W opracowaniach planistycznych dla ww. gmin i województwa stwierdzono brak zagrożeń dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, dlatego w projekcie PZO nie zawarto wskazań do ich zmian.

Nie wskazano terminu sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono występowania przesłanek, o których mowa w § 3 pkt 8 rozporządzenia w sprawie projektu PZO.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji sporządzono projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000, zwany dalej projektem zarządzenia.

Zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu 16 grudnia 2019 r. podał do wiadomości publicznej

informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu PZO dla obszaru Natura 2000 poprzez ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim oraz udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, zidentyfikował zainteresowane osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Następnie umożliwił im udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu PZO, podczas tzw. warsztatów lokalnych. Spotkania warsztatowe odbyły się w dwóch terminach, tj.: 2 czerwca 2022 r. i 8 sierpnia 2023 roku w formie on-line, przy użyciu aplikacji MS Teams. W warsztatach uczestniczyły łącznie 22 osoby, które tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy. Na ww. spotkaniach podjęto dyskusję nad proponowanymi zapisami projektu zarządzenia.

Projekt zarządzenia, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Poznaniu uchwałą nr 6/2025 z dnia 21 października 2025 r. W opinii do projektu zarządzenia opiniujący dokument prof. UAM dr hab. Julian Chmiel wskazał, że należy wprowadzić korekty w treści zarządzenia dotyczące szczególnie zapisów zagrożeń dla siedlisk przyrodniczych, zważając na lokalne uwarunkowania możliwości wystąpienia poszczególnych zagrożeń. Zgodnie z wiedzą ekspercką opiniującego dodano również inne zagrożenia, które występują lub mogą występować w obrębie poszczególnych siedlisk i gatunków – z wyszczególnieniem selerów błotnych, torfowisk oraz łąk. Skorygowano również i doprecyzowano cele działań ochronnych o aspekty mierzalne i kluczowe dla zachowania odpowiedniego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych – szczególnie w zakresie torfowisk. W związku z uwagą na temat nieuwzględnienia w projekcie planu zadań ochronnych siedliska 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*, zaplanowano uzupełnienie wiedzy w zakresie ww. siedliska przyrodniczego, a także siedliska 7140. Siedliska te, opierając się na obecnym stanie wiedzy znajdują się jedynie w rezerwacie przyrody „Torfowisko nad Jeziorem Świętym”, którego plan ochrony posiada zakres planu zadań ochronnych, co równocześnie pozwala na wyłączenie powyższego zakresu danych dotyczących torfowisk z opracowania planu zadań ochronnych.

Mając na względzie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) poprzez:

- ~ udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu
- ~ ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od
- ~ ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim

W wyniku procedury z udziałem społeczeństwa wpłynęły następujące uwagi:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1			

Projekt zarządzenia został zaktualizowany zgodnie z powyższymi uwagami.

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem